

Організація діяльності підприємства

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	14 – Електрична інженерія
Спеціальність	141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
Освітня програма	Інжиніринг інтелектуальних електротехнічних та мехатронних комплексів
Статус дисципліни	Вибіркова освітня компонента
Форма навчання	денна
Рік підготовки, семестр	IV курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	120 годин / 4 кредити ЄКТС (лекції – 36 год., практичні заняття – 36 год., СРС – 48 год.)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, модульна контрольна робота (МКР), розрахункова робота (РР)
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ScheduleGroupSelection.aspx
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: к.т.н., доцент, Шевчук Наталія Анатоліївна, 0936024299, e-mail: nata520522@gmail.com Практичні: к.т.н., доцент, Шевчук Наталія Анатоліївна, 0936024299, e-mail: nata520522@gmail.com
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzA5NTY4MDY4NzYw?cjc=ntltkco

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Згідно з навчальним планом Навчально-наукового інституту енергозбереження та енергоменеджменту (НН ІЕЕ) КПІ імені Ігоря Сікорського дисципліна «Організація діяльності підприємства» належить до циклу вибіркової освітньої компоненти і базується на фундаментальних знаннях, сформованих у ході навчання «Вищої математики» та забезпечує подальше навчання професійно орієнтованих кредитних модулів й обґрунтування економічної частини дипломного проекту по підготовці студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

Сучасні перетворення, що відбуваються у глобальній економіці, потребують підготовки фахівців, які володіють ґрунтовними знаннями з функціонування національної економіки, законами її розвитку, особливостями інноваційних технологій, що впроваджуються в рамках промислової революції Індустрія 4.0, та їх впливом на організацію виробництва. Без таких знань неможливо підготувати кваліфікованого спеціаліста технічного напрямку. Організація діяльності підприємства – це наука про загальні основи економічного життя суспільства в умовах обмежених ресурсів, економічні системи, відносини людей в процесі суспільного виробництва, основи ринкової економіки, поведінку економічних суб'єктів, особливості розвитку національної економіки, функціонування суб'єктів підприємницької діяльності у цій системі.

Навчальна дисципліна «Організація діяльності підприємства» належить до вибіркової освітньої компоненти підготовки спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

Метою опанування дисципліни є формування розуміння концепцій, методології, підходів і критеріїв визначення, сприяння формуванню у студентів системи теоретичних і прикладних знань з раціональної організації та використання методів підвищення результативності виробничих систем промислового підприємства

Предметом навчальної дисципліни пізнання та свідоме використання сучасних закономірностей, зв'язків і відносин між елементами виробничої системи, що відображають сутність і зміст організації процесів освоєння та виготовлення продукції на підприємстві.

Компетентності: (ЗК1) здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; (ЗК2) здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; (ЗК5) здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; (ЗК6) здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми; (ЗК7) здатність працювати в команді; (ЗК8) здатність працювати автономно; (ФК2) здатність вирішувати практичні задачі із залученням методів математики, фізики та електротехніки; (ФК9) усвідомлення необхідності підвищення ефективності електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного устаткування; (ФК17) здатність продемонструвати знання і навички комерційного та економічного контексту для проектування електромеханічних та мехатронних систем енергоємних виробництв; (ФК18) здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти та вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.

Програмні результати навчання: (ПРН13) розуміти значення традиційної та відновлюваної енергетики для успішного економічного розвитку країни; (ПРН23) демонструвати вміння виконувати техніко-економічне обґрунтування розроблення електромеханічних та мехатронних систем та вміння оцінювати економічну ефективність від їх впровадження, демонструвати знання і розуміння комерційного та економічного контексту для проектування та впровадження новітніх технологій.

Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Організація діяльності підприємства» базується на знаннях, набутих студентами під час вивчення дисципліни «Вища математика». На основі вивчення дисципліни «Організація діяльності підприємства» базується подальше освоєння професійно орієнтованих кредитних модулів й здійснюють обґрунтування економічної частини дипломного проекту.

2. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Організаційні основи діяльності енергетичного підприємства

1. Енергетичне підприємство як суб'єкт господарювання
2. Виробничий процес і організаційні типи енергетичного виробництва

Розділ 2. Ресурсне забезпечення енергетичного виробництва

1. Основні засоби енергетичного виробництва
2. Виробнича потужність енергетичного підприємства та фінансові ресурси
3. Оборотний капітал в енергетиці
4. Організація трудових процесів і робочих місць
5. Організація оплати праці на енергетичному підприємстві
6. Організація виробничого процесу у часі та просторі та методи організації виробництва

Розділ 3. Економічні результати та ефективність енергетичного виробництва

1. Витрати виробництва та собівартість енергетичної продукції
2. Ціни та ціноутворення в умовах ринку
3. Фінансово-економічні результати діяльності енергетичного підприємства
4. Прибуток та рентабельність енергетичного підприємства
5. Організаційно-виробниче забезпечення конкурентноспроможності продукції
6. Виробничі інвестиції енергетичного підприємства

Розділ 4. Основи планування та організації енергетичного виробництва

1. Організація потокового та автоматизованого виробництва
2. Організація допоміжних виробництв підприємства
3. Організація обслуговування виробничого процесу
4. Комплексна підготовка виробництва нової продукції

Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Економіка підприємства. Книга 1. [підручник для студ. вищих навч. закладів]: За заг ред. П.В. Круша, К.В.Шелехова та ін – К. ДП «НВЦ Пріоритети» 2014. – 780 с.
2. Економіка підприємства. Книга 2. [підручник для студ. вищих навч. закладів]: За заг ред. П.В. Круша, К.В.Шелехова та ін – К. ДП «НВЦ Пріоритети» 2014. – 624 с.
3. Економіка і організація виробництва: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальностей 142 «Енергетичне машинобудування», 144 «Теплоенергетика» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. О.В. Кривда, Н.Я Бойчук, О.І. Руденко – Електронні текстові дані (1 файл: 1,76 МБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 99 с
4. Організація виробництва : підручник / А. І. Яковлев [та ін.] ; ред.: А. І. Яковлев, С. П. Сударкіна, М. І. Ларка ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. інт". – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – 436 с.
5. Прохорова В. В. Організація виробництва : навч. посібник / В. В. Прохорова, О. Ю. Давидова. – Х. : Вид-во Іванченка І.С., 2018. – 275 с.
6. Організація виробництва: практикум/ Т.В. Кравченко, Т.С. Онисенко.- К.- ВПЦ «Київський університет», 2017.-191с.
7. Економіка і організація виробництва: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за технічними та інженерними спеціальностями / Петренко К. В., Скоробогатова Н. Є. - К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 177 с.

Зазначені матеріали можна знайти в бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, на кафедрі економіки і підприємництва в 522 аудиторії 7 корпусу. Дані підручники дають змогу поглибити і закріпити знання отримані на лекціях та практичних заняттях з тем по дисципліні «Економіка та організація виробництва»

Додаткова література:

1. Економіка і організація виробництва: Рекомендації до виконання розрахункової роботи: [Електронний ресурс]: навч. посібник для студ. спеціальностей: 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» спеціалізацій: «Інжиніринг електротехнічних комплексів», «Електромеханічні та мехатронні системи енергоємних виробництв» / Н.А. Шевчук, Тульчинська С.О. / КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні тестові дані (1 файл: 127 КБ). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 60 с.
2. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: Практичні заняття [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка підприємства» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. О.В. Кривда, Н.А.Шевчук – Електронні текстові дані (1 файл: 107 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 48 с.
3. Статистична інформація / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Законодавство України / Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
5. Сторінка викладача в електронному кампусі НТУУ «КПІ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://login.kpi.ua/>

Відповідно до тем, що вивчаються на лекційних та практичних заняттях, студенти повинні ознайомитися з відповідними положенням законодавчих та нормативних документів.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Навчальна дисципліна охоплює 36 годин лекцій та 36 годин практичних занять, а також виконання модульної контрольної роботи (МКР) тривалістю 1 акад. год.

Практичні заняття з дисципліни проводяться з метою закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни і набуття студентами умінь і досвіду оперувати сучасними поняттями в галузі організації діяльності підприємства. Виходячи з розподілу часу на вивчення дисципліни, рекомендується вісімнадцять практичних занять (з врахуванням часу на МКР).

Методи та форми навчання включають не лише традиційні університетські лекції та семінарські заняття, а також елементи роботи в командах та групових дискусій. Застосовуються стратегії активного навчання, які визначаються такими методами та технологіями: методи проблемного навчання (дослідницький метод); особистісно-орієнтовані технології, засновані на таких формах і методах навчання як кейс-технологія; візуалізація та інформаційно-комунікаційні технології, зокрема електронні презентації для лекційних занять. Комунікація з викладачем будується за допомогою використання інформаційної системи «Електронний кампус», платформи дистанційного навчання «Сікорський» на базі G Suite for Education, а також такими інструментами комунікації, як електронна пошта і Telegram. Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань.

Лекційні заняття

№ п/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	Енергетичне підприємство як суб'єкт господарювання Місце курсу «Організації підприємницької діяльності» в системі підготовки інженера у сфері енергетики. Мета вивчення кредитного модуля та його основні завдання. Предмет, задачі та структура дисципліни кредитного модуля. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві. Види підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Основні функції підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності. Міжнародна класифікація підприємств. Правові основи функціонування підприємства в Україні. Обмеження в підприємницькій діяльності. Організаційно-економічні форми.
2	Виробничий процес і організаційні типи енергетичного виробництва Технологія та виробничий процес. Принципи раціональної організації виробничого процесу. Планування виробничого процесу і організаційні типи виробництва.
3	Основні засоби енергетичного виробництва Виробничі фонди підприємства та показники їх використання. Економічна сутність, класифікація і структура основних засобів. Види і показники зношування основних засобів. Амортизація основних засобів та методи її нарахування. Показники оцінки стану та ефективності застосування основних засобів.
4	Виробнича потужність енергетичного підприємства та фінансові ресурси Виробнича потужність енергетичного підприємства та методи її вимірювання. Поняття фінансових ресурсів енергетичного підприємства. Джерела фінансування. Види нематеріальних ресурсів на підприємстві. Інноваційні процеси на підприємстві та оцінка ефективності.
5	Оборотний капітал в енергетиці Економічна сутність оборотних засобів. Склад і структура оборотних засобів підприємства. Нормування витрат матеріальних ресурсів. Ефективність використання ОбФ підприємства. Джерела та шляхи економії матеріальних ресурсів. Поняття і структура оборотних засобів

	підприємства. Нормування оборотних коштів підприємства. Ефективність використання оборотних коштів підприємства.
6	Організація трудових процесів і робочих місць Трудовий і виробничий процеси. Організація праці та її форми. Організація та обслуговування робочого місця. Класифікація та структура персоналу. Система оцінки трудового персоналу підприємств. Розрахунок чисельності працюючих на підприємстві. Продуктивність праці та методи її вимірювання на підприємстві. Трудомісткість продукції на підприємстві та методи її визначення. Планування продуктивності праці. Мотивація праці на підприємстві її моделі та методи. Організація нормування праці на підприємстві.
7	Організація оплати праці на енергетичному підприємстві Зміст та функції заробітної плати. Форми оплати праці. Системи оплати праці. Тарифна система оплати праці робітників та управлінського персоналу. Ринкові форми і системи оплати праці. Розрахунок заробітку працюючих за різними формами і системами оплати праці. Матеріальне стимулювання роботи персоналу.
8	Організація виробничого процесу у часі та просторі та методи організації виробництва Виробничий цикл. Розрахунок виробничого циклу простого процесу. Визначення виробничого циклу складного процесу. Сутність і умови вибору організаційного методу. Організація непотокового виробництва. Партійний метод обробки.
9	Витрати виробництва та собівартість енергетичної продукції Поняття і характеристика витрат на виробництво продукції. Класифікація витрат. Управління витратами підприємства. Види та показники собівартості продукції. Поняття точки беззбитковості. Шляхи зниження собівартості ел енергії.
10	Ціни та ціноутворення в умовах ринку Основи ціноутворення в енергетиці. Економічний зміст і функції ціни. Вплив якості продукції та попиту на ціноутворення. Мета ціноутворення в умовах ринку. Класифікація цін. Стратегії ціноутворення в умовах ринку. Державне регулювання цін. Тарифи на електричну і теплову енергію
11	Фінансово-економічні результати діяльності енергетичного підприємства Сутність та основні завдання фінансової діяльності підприємства. Показники оцінки фінансового стану підприємства. Фінансовий план підприємства. Показники та чинники підвищення ефективності виробництва.
12	Прибуток та рентабельність енергетичного підприємства Дохід і прибуток. Поняття і види прибутку підприємства. Розподіл прибутку та джерела його формування. Показники та чинники підвищення ефективності виробництва. Оцінка ефективності діяльності підприємства. Показники рентабельності. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства.
13	Організаційно-виробниче забезпечення конкурентоспроможності продукції Поняття і показники якості продукції. Методи оцінки якості продукції. Конкурентоспроможність продукції: чинники забезпечення та методика оцінки її рівня. Система управління якістю та конкурентоспроможністю продукції підприємства. Стандартизація і сертифікація продукції. Економічна ефективність підвищення якості та конкурентоспроможності продукції та шляхи її підвищення.
14.	Виробничі інвестиції енергетичного підприємства Характеристика виробничих інвестицій. Капіталовкладення їх види та структура. Організація і стадії проектування в енергетиці. Проектування виробничих об'єктів. Розрахунок потреби у виробничих інвестиціях. Оцінка економічної ефективності виробничих інвестицій та чинники підвищення виробничих інвестицій.
15	Організація потокового та автоматизованого виробництва Організація потокового виробництва. Структура потокової лінії. Організація автоматизованого виробництва. Система забезпечення функціонування ГВС.
16	Організація допоміжного виробництва Основи організації та загальна характеристика допоміжного виробництва. Організація

	ремонтного господарства промислового підприємства. Методи і види ремонтного обслуговування основних засобів на підприємстві. Організація інструментального господарства. Організація енергетичного господарства. Структура енергетичної галузі України.
17	Організація обслуговування виробничого процесу Виробнича інфраструктура. Забезпечення виробництва технологічним оснащенням. Ремонтне обслуговування устаткування. Енергетичне забезпечення виробництва. Транспортне обслуговування виробництва. Матеріальне обслуговування виробничих процесів.
18	Комплексна підготовка виробництва нової продукції Система створення та освоєння нової продукції. Організація науково-технічних досліджень і проектно-конструкторської підготовки. Технологічна та екологічна підготовка виробництва. Організаційно-економічна підготовка виробництва та освоєння нового продукту.

6. Самостійна робота студента

Практичні заняття та самостійна робота

№ з/п	Теми практичних заняття та перелік основних питань	Завдання на самостійну роботу	Термін виконання
1	Предмет і задачі курсу. Енергетичне підприємство як суб'єкт господарювання. Основні питання: 1. Пояснити основну суть і задачі організації діяльності підприємства. 2. Визначити цілі і напрямки діяльності підприємства. 3. Розглянути основні законодавчі акти, які регулюють діяльність підприємства в Україні. 4. Розглянути форми об'єднання підприємств та дати їх характеристику.	Розглянути які документи необхідно підготувати, щоб здійснити підприємницьку діяльність без створенням юридичної особи.	1-2 тиждень навчання
2	Виробничий процес і організаційні типи виробництва Основні питання: 1. Розглянути принципи проектування і організації виробничих процесів. 2. Розглянути різновиди маршрутних карт виробничого процесу. 3. Розглянути техніко-економічна характеристику організаційних типів виробництва.	Пояснити сутність технологічного процесу та технологічної операції.	2-3 тиждень навчання
3	Основні засоби енергетичного підприємства Основні питання: 1. Здійснити аналіз структури основних засобів, пояснити сутність методики розрахунків первісної та відновлювальної вартості основних засобів та показників їх використання. 2. Здійснити порівняльний аналіз методів нарахування амортизації основних засобів, пояснити сутність показників ефективності використання основних засобів та виробничих потужностей, усвідомити поняття первісної та відновлювальної вартості основних засобів з урахуванням зносу.	Переоцінка основних засобів	3-4 тиждень навчання

	<p>3. Пояснити, як визначається середньорічна вартість основних засобів, коефіцієнти відновлення та вибуття основних засобів, питома вага їх активної частини, коефіцієнти екстенсивного, інтенсивного та загального використання основних засобів, ступінь ефективності використання основних виробничих потужностей підприємств.</p> <p>4. Здійснити аналіз виробничих потужностей на підприємстві</p>		
4	<p>Оборотні засоби енергетичного підприємства Основні питання:</p> <p>1. Структура оборотного капіталу і його особливості в енергетиці.</p> <p>2. Визначити показники використання обладнання в енергетиці.</p> <p>3. Розкрити сутність показників використання обігових засобів.</p> <p>4. Показники ефективності використання обігових коштів</p>	Джерела формування обігових коштів	4-5 тиждень навчання
5	<p>Організація трудових процесів і робочих місць Основні питання:</p> <p>1. Пояснити відмінності між явочною та обліковою чисельністю працюючих.</p> <p>2. Здійснити створення планової структури штату робітників підприємства.</p> <p>3. Пояснити, як визначаються показники динаміки зміни чисельності робітників (коефіцієнту прийому, вибуття, плинності).</p> <p>4. Пояснити, як визначаються показники використання робочого часу (коефіцієнт використання річного фонду робочого часу і нормативної тривалості робочого дня, інтегральний коефіцієнт використання робочого часу).</p>	Оцінка результативності роботи персоналу	5-6 тиждень навчання
6	<p>Продуктивність праці на енергетичному підприємстві Основні питання:</p> <p>1. Пояснити важливість визначення продуктивності праці на підприємстві.</p> <p>2. Пояснити, як визначаються планові показники продуктивності праці працюючих на підприємстві, а також трудомісткість продукції.</p> <p>3. Проаналізувати загальну зміну продуктивності праці працюючих в порівнянні з плановою в результаті впливу різних факторів.</p>	Підвищення продуктивності праці	6-7 тиждень навчання
7	<p>Організація оплати праці на енергетичному підприємстві Основні питання:</p> <p>1. Пояснити відмінності між основними видами заробітної плати.</p> <p>2. Проаналізувати основну і додаткову заробітну</p>	Мотивація праці на електромеханічному підприємстві	7-8 тиждень навчання

	плату. 3. Пояснити сутність тарифної системи. 4. Здійснити розрахунок заробітної плати використовуючи погодинна форма оплати праці.		
8	Організація виробничого процесу у часі та просторі Основні питання: 1. Розглянути типову структуру виробничого циклу. 2. Визначити чинники, які впливають на тривалість виробничого циклу 3. Розглянути особливості паралельно-послідовного руху	Особливості одиночного (одиночно-технологічного) методу організації виробництва	8-9 тиждень навчання
9	Витрати виробництва та собівартість енергетичної продукції Основні питання: 1. Здійснити класифікацію виробничих витрат підприємств. 2. Структура собівартості енергії на станціях різних типів. 3. Планування і аналіз собівартості електроенергії на електричних станціях. 4. Особливості калькуляції собівартості енергії в комбінованих установках.	Джерела та шляхи зниження собівартості	9-10 тиждень навчання
10	Ціни та ціноутворення в умовах ринку Основні питання: 1. Пояснити сутність процесу формування цін та тарифів на енергію 2. Пояснити прийняту підприємством ринкову стратегію з метою встановлення оптимального рівня цін, використовуючи методи ціноутворення. 3. Тарифи на електричну і теплову енергію	Система цін у ринковій економіці	10-11 тиждень навчання
11	Результати та ефективність енергетичного виробництва Основні питання : 1. Пояснити сутність та основні завдання фінансової діяльності підприємства. 2. Проаналізувати показники оцінки фінансового стану підприємства. 3. Скласти фінансовий план підприємства.	Фінансовий результат	11-12 тиждень навчання
12	Методика розрахунку прибутку, рентабельності енергетичного підприємства Основні питання : 1. Пояснити значення та сутність понять прибутку, рентабельності підприємств. 2. Надати методичку розрахунків показників прибутку, рентабельності енергетичного підприємств. 3. Підготуватися до дискусії з питань розробки заходів з підвищення прибутковості функціонування підприємств.	Використання прибутку на підприємстві	12-13 тиждень навчання
13	Якість і конкурентоспроможність енергетичної	Міжнародні	13-14 тиждень

	<p>продукції Основні питання : 1. Пояснити сутність визначення показників якості і конкурентоспроможності енергетичної продукції. 2. Пояснити сутність визначення інтегрального показника конкурентоспроможності продукції.</p>	стандарти у системах управління якістю продукції	навчання
14	<p>Виробничі інвестиції енергетичного підприємства Основні питання : 1. Пояснити сутність необхідності планування капітального будівництва. 2. Обґрунтувати мету проектування виробничих об'єктів. 3. Надати методичку розрахунку потреби підприємства у виробничих інвестиціях. 4. Розрахунок капіталовкладень в будівництво станції. 5. Обґрунтувати річний економічний ефект від впровадження інноваційного обладнання.</p>	Ризики інвестиційних проектів	14-15 тиждень навчання
15	<p>Організація виробничого процесу Основні питання: 1. Пояснити сутність поняття «виробничий процес». 2. Обґрунтувати основну мету організації виробничого процесу. 3. Пояснити відмінності основного процесу виробництва від допоміжного. 4. Підготуватися до дискусії з питань принципів організації виробничого процесу на підприємстві.</p>	Функціональна структуру організації виробництва.	15-16 тиждень навчання
16	<p>Організація допоміжного виробництва та ремонтного обслуговування енергетичного обладнання Основні питання: 1. Обґрунтувати класифікація ремонтів основних засобів на підприємстві. 2. Пояснити види, форми, типи, шляхи та засоби відтворення основних засобів підприємства та роль капітального ремонту. 3. Обґрунтувати ремонтний цикл та його структуру.</p>	Організація енергетичного господарства.	16-17 тиждень навчання
17	<p>Економічний потенціал розвитку «зеленої» енергетики 1. Потенціал розвитку «зеленої» енергетики в Україні 2. Особливості оцінки економічної ефективності витрат на природоохоронні заходи в енергетиці</p>	Зростання енергоефективності в енергетиці.	17-18 тиждень навчання
18	Модульна контрольна робота	Підготовка до заліку	18 тиждень навчання

Основні завдання циклу практичних занять – систематизація, узагальнення та закріплення знань, набутих у процесі вивчення студентами лекційного матеріалу, опрацювання бібліографічних джерел основної, додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел. Практичні заняття також мають на меті засвоїти теоретичний матеріал з кредитного модуля «Організація діяльності»

підприємства», набути розуміння суті, функції та значення організації діяльності підприємства на електротехнічному підприємстві, дослідження та обґрунтування, підходи до розрахунку економічних показників, планування розвитку інновацій на підприємстві, трудових ресурсів, зниження собівартості продукції, підвищення економічної ефективності.

Самостійна робота студента

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1.	Підготовка до аудиторних занять	28
2.	Підготовка до МКР	4
3.	Підготовка РР	10
4.	Підготовка до заліку	6
	Всього	48

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Система вимог, які викладач ставить перед студентом:

- правила відвідування занять: відповідно до Наказу 1-273 від 14.09.2020 р. заборонено оцінювати присутність або відсутність здобувача на аудиторному занятті, в тому числі нараховувати заохочувальні або штрафні бали за це. Відповідно до РСО даної дисципліни бали нараховують за відповідні види навчальної активності на лекційних та практичних заняттях.

На момент проведення кожного заняття, як лекційного, так і практичного, у студента на пристрої, з якого він працює, має бути встановлено додаток Zoom (у випадку дистанційного навчання), а також відкрито курс «Організація діяльності підприємства» на платформі «Сікорський» (код доступу до курсу надається на першому занятті згідно з розкладом). Силабус; лекційний матеріал; практикум; завдання до кожного практичного заняття; варіанти модульної контрольної роботи; тести, які потрібно виконати за лекціями; перелік питань до залікової контрольної роботи розміщено на платформі «Сікорський» та у системі «Електронний Кампус КПІ».

- правила поведінки на заняттях: студент має можливість отримувати бали за відповідні види навчальної активності на лекційних та практичних заняттях, передбачені РСО дисципліни. Використання засобів зв'язку для пошуку інформації на гугл-диску викладача, в інтернеті, в дистанційному курсі на платформі Сікорський здійснюється за умови вказівки викладача;

- правила призначення заохочувальних та штрафних балів: заохочувальні та штрафні бали не входять до основної шкали РСО, а їх сума не перевищує 10% від максимальної кількості балів. Загальна сума заохочувальних балів не може перевищувати 10 балів. Заохочувальні бали нараховують за участь у наукових конференціях, студентських конкурсах та олімпіадах, за написання статті та її публікацію. За участь у Всеукраїнській олімпіаді (конкурсі наукових робіт) студенту нараховується 5 (I тур) або 10 (II тур) балів. За написання статті та її публікацію студенту нараховується 10 балів (видання, що входить до Scopus або Web of Science) або 8 балів (фахове видання України). За публікацію тез доповіді на науковій конференції – 5 балів.

- політика дедлайнів та перескладань: кожен студент зобов'язаний дотримуватися термінів виконання завдань у межах розкладу проведення аудиторних занять з дисципліни.

Обов'язковим контрольним заходом оцінювання для допуску до заліку є написання МКР. Студент, що з поважної причини (лікарняний, академічна мобільність тощо) не написав МКР, має право зробити це під час регулярних консультацій викладача згідно розкладу.

Порядок перескладання семестрового контролю визначається загальними правилами університету¹.

¹ Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (Додаток 1 до наказу № 7-137 від 0.08.2020 р.). URL: https://kpi.ua/document_control

- політика щодо академічної доброчесності: Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf> встановлює загальні моральні принципи, правила етичної поведінки осіб та передбачає політику академічної доброчесності для осіб, що працюють і навчаються в університеті, якими вони мають керуватись у своїй діяльності, у тому числі при вивченні та складанні контрольних заходів з дисципліни «Організація діяльності підприємства». Викладачі та студенти, що вивчають дану дисципліну, зобов'язані дотримуватися положень прийнятого в університеті Кодексу честі²;

- при використанні цифрових засобів зв'язку з викладачем (мобільний зв'язок, електронна пошта, переписка на форумах та у соц.мережах тощо) необхідно дотримуватись загальноприйнятих етичних норм, зокрема бути ввічливим та обмежувати спілкування робочим часом викладача.

Інклюзивне навчання. Засвоєння знань та умінь в ході вивчення дисципліни може бути доступним для більшості осіб з особливими освітніми потребами, окрім здобувачів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Навчання іноземною мовою. У ході виконання завдань студентам може бути рекомендовано звернутися до англомовних джерел.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтингова система оцінювання результатів навчання студентів з кредитного модуля «Організація діяльності підприємства»

Поточний контроль: тестування, МКР, виконання завдань до практичних занять та РР.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік.

Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- чотири відповіді (кожного студента в середньому) на семінарських заняттях (за умови, що на одному занятті опитується 5 студентів при максимальній чисельності групи 20 осіб) (20 балів);
- 4 експрес-контроль (40 балів);
- розрахункова робота (РР) (20 балів)
- модульна контрольна робота (тривалістю 1 академ. година) (20 балів).

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання.

1. Робота на практичних заняттях: ваговий бал – 5.

Максимальна кількість балів на всіх практичних заняттях дорівнює 5 балів × 4 = 20 балів

- вирішення задачі з чіткими поясненнями і висновками або повна і ґрунтовна відповідь 5 балів;
- вирішення задачі з поясненнями, але без висновків або достатньо повна відповідь з певними неточностями 4 бали;
- вирішення задачі без чітких пояснень та висновків або неповна відповідь 3 бали;
- неповне вирішення задачі без пояснень та висновків або спрощена необґрунтована відповідь 2 бали;
- відсутність вирішення задачі або відповіді 0 бал.

2. Експрес-контроль: ваговий бал – 1.

Максимальна кількість балів за всі виконані завдання дорівнює:

1 бали × 10 питань = 10 балів × 4 тест контролю = 40 балів

- повністю виконане завдання — 1 бали;

² Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». URL: <https://kpi.ua/code>

- неповністю виконане завдання — 0,5 бали;
- виконано одне-два завдання – 0 бали.

3. Виконання та захист РР: ваговий бал – 20.

Максимальна кількість балів за РР – 20.

Розрахункова робота (РР) складається з двох частин, кожна з яких оформлюється та здається у визначений лектором термін.

До захисту на максимальний бал допускаються студенти, які у визначений викладачем термін виконали РР та оформили її у відповідності до встановлених вимог. При здачі РР на перевірку після встановленого терміну максимальний бал за захист РР зменшується. Захист РР складається з двох етапів: усний та письмовий. Під час усного захисту викладач задає питання по змістовній частині РР для визначення у студента рівня знань теоретичної частини та його розуміння методів вирішення завдань. Після успішного усного захисту студент отримує письмове завдання, яке він повинен вирішити за визначений час. Кожному студенту надається одна спроба для вирішення задачі.

Критерії оцінювання усного етапу РР:

- своєчасна задача роботи, розуміння представленого матеріалу, повні відповіді на запитання до захисту – 9-10 балів;
- своєчасна задача роботи, розуміння представленого матеріалу, відповіді на запитання до захисту з деякими неточностями – 7-8 балів;
- своєчасна задача роботи, неповне розуміння представленого матеріалу, відповіді на запитання до захисту зі значними неточностями – 5-6 балів;
- робота виконана, але студент взагалі не орієнтується у матеріалі/робота виконана із значними помилками – на доопрацювання.

Критерії оцінювання письмового етапу РР:

- задача вирішена вірно з несуттєвими помилками – 9-10 балів;
- задача вирішена частково та (або) із деякими помилками – 7-8 балів;
- задача майже не вирішена, або вирішена із суттєвими помилками – 5-6 балів;
- задача взагалі не вирішена – 0 балів*

* У випадку отримання 0 балів за письмовий етап РР студент має право попросити у викладача, що приймає РР додаткову спробу, проте при цьому максимальний бал за письмовий етап зменшується вдвоє.

За кожний тиждень затримки з поданням розрахункової роботи нараховуються штрафні – 1 бали (усього не більше – 5 балів). Наявність позитивної оцінки з розрахункової роботи є умовою допуску до заліку. Дві найкращі розрахункові роботи можуть додатково отримати +2 балів.

4. Модульна контрольна робота: ваговий бал 20

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 20-16 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 15-11 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 6-10 бали;
- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0 балів

Індивідуальне завдання

Умови позитивної проміжної атестації

Для отримання „зараховано” з першої проміжної атестації (8 тиждень) студент повинен набрати не менше, ніж 20 бал (за умови, якщо на початок 8 тижня згідно з календарним планом контрольних заходів „ідеальний” студент має отримати 40 балів).

Для отримання „зараховано” з другої проміжної атестації (14 тиждень) студент повинен набрати не менше, ніж 40 балів (за умови, якщо на початок 14 тижня згідно з календарним планом контрольних заходів „ідеальний” студент має отримати 80 балів).

За написання статті та її публікацію студенту нараховується 10 балів (видання, що входить до Scopus або Web of Science) або 8 балів (фахове видання України). За публікацію тез доповіді на науковій конференції – 5 балів.

Семестровий рейтинг обчислюється за формулою:

$$R_{\text{сем}} = R_{\text{ГР}} + R_{\text{Т}} + R_{\text{Р}} + R_{\text{МКР}} = 20 + 40 + 20 + 20 = 100 \text{ балів.}$$

Студенти, семестровий рейтинг яких склав від 60 до 100 балів, мають право залишати за собою набраний упродовж семестру рейтинг та звільнятися від складання заліку.

Залікова контрольна робота оцінюється із 60 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з трьох запитань з переліку, що наданий у додатку до робочої програми КМ. Кожне запитання оцінюється з 20 балів за такими критеріями:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 20 - 18 балів;

– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 17...15 балів;

– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 14...12 балів;

– «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі та балів за тестові контрольні роботи.

Для заочної форми навчання

Поточний контроль: МКР (20 балів) та РР (20 балів). Структура МКР та РР, вимоги до них та критерії оцінювання аналогічні як і для очної форми навчання і наведені вище.

Семестровий контроль: залік. Умови допуску до семестрового контролю: виконані і зараховані МКР та РР.

Студенти, які виконали умови допуску до заліку, виконують залікову контрольну роботу. Сума балів за МКР, РР та за залікову контрольну роботу переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Залікова контрольна робота оцінюється у 60 балів як і для очної форми навчання. Критерії оцінювання наведено вище.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок:

Таблиця 1

Бали	Оцінка
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
Менше 60	Не задовільно
Не виконані умови допуску	Не допущений

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, для підготовки до семестрового контролю:

Енергетичне підприємство як суб'єкт господарювання

1. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві.
2. Види підприємницької діяльності.
3. Принципи підприємницької діяльності.
4. Основні функції підприємницької діяльності.
5. Суб'єкти підприємницької діяльності.
6. Міжнародна класифікація підприємств.

7. Правові основи функціонування підприємства в Україні.
8. Обмеження в підприємницькій діяльності.
9. Організаційно-економічні форми.
10. Технологія та виробничий процес.
11. Принципи раціональної організації виробничого процесу.
12. Планування виробничого процесу і організаційні типи виробництва.
13. Виробничі фонди підприємства та показники їх використання.
14. Економічна сутність, класифікація і структура основних засобів.
15. Види і показники зношування основних засобів.
16. Амортизація основних засобів та методи її нарахування.
17. Показники оцінки стану та ефективності застосування основних засобів.
18. Виробнича потужність енергетичного підприємства та методи її вимірювання.
19. Поняття фінансових ресурсів енергетичного підприємства.
20. Джерела фінансування.
21. Види нематеріальних ресурсів на підприємстві.
22. Інноваційні процеси на підприємстві та оцінка ефективності.
23. Економічна сутність оборотних засобів.
24. Склад і структура оборотних засобів підприємства.
25. Кругообіг обігових засобів.
26. Види обігових засобів.
27. Нормування обігових засобів.
28. Показники ефективності використання обігових засобів.
29. Трудовий і виробничий процеси.
30. Організація праці та її форми.
31. Організація та обслуговування робочого місця.
32. Класифікація та структура персоналу.
33. Система оцінки трудового персоналу підприємств.
34. Розрахунок чисельності працюючих на підприємстві.
35. Продуктивність праці та методи її вимірювання на підприємстві.
36. Трудомісткість продукції на підприємстві та методи її визначення.
37. Планування продуктивності праці.
38. Мотивація праці на підприємстві її моделі та методи.
39. Організація нормування праці на підприємстві.
40. Зміст та функції заробітної плати.
41. Форми оплати праці.
42. Системи оплати праці.
43. Тарифна система оплати праці робітників та управлінського персоналу.
44. Ринкові форми і системи оплати праці.
45. Розрахунок заробітку працюючих за різними формами і системами оплати праці.
46. Матеріальне стимулювання роботи персоналу.
47. Виробничий цикл.
48. Розрахунок виробничого циклу простого процесу.
49. Визначення виробничого циклу складного процесу.
50. Сутність і умови вибору організаційного методу.
51. Організація непотокового виробництва.
52. Партійний метод обробки.
53. Поняття і характеристика витрат на виробництво продукції.
54. Класифікація витрат.
55. Управління витратами підприємства.
56. Види та показники собівартості продукції.
57. Поняття точки беззбитковості.
58. Шляхи зниження собівартості ел енергії.

59. Основи ціноутворення в енергетиці.
60. Економічний зміст і функції ціни.
61. Вплив якості продукції та попиту на ціноутворення.
62. Мета ціноутворення в умовах ринку.
63. Класифікація цін.
64. Стратегії ціноутворення в умовах ринку.
65. Державне регулювання цін.
66. Тарифи на електричну і теплову енергію.
67. Сутність та основні завдання фінансової діяльності підприємства.
68. Показники оцінки фінансового стану підприємства.
69. Фінансовий план підприємства.
70. Показники та чинники підвищення ефективності виробництва.
71. Дохід і прибуток.
72. Поняття і види прибутку підприємства.
73. Розподіл прибутку та джерела його формування.
74. Показники та чинники підвищення ефективності виробництва.
75. Оцінка ефективності діяльності підприємства.
76. Показники рентабельності.
77. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства.
78. Поняття і показники якості продукції.
79. Методи оцінки якості продукції.
80. Конкурентоспроможність продукції: чинники забезпечення та методика оцінки її рівня.
81. Система управління якістю та конкурентоспроможністю продукції підприємства.
82. Стандартизація і сертифікація продукції.
83. Економічна ефективність підвищення якості та конкурентоспроможності продукції та шляхи її підвищення.
84. Характеристика виробничих інвестицій.
85. Капіталовкладення їх види та структура.
86. Організація і стадії проектування в енергетиці.
87. Проектування виробничих об'єктів.
88. Розрахунок потреби у виробничих інвестиціях.
89. Оцінка економічної ефективності виробничих інвестицій та чинники підвищення виробничих інвестицій.
90. Організація потокового виробництва.
91. Структура потокової лінії.
92. Організація автоматизованого виробництва.
93. Основи організації та загальна характеристика допоміжного виробництва.
94. Організація ремонтного господарства промислового підприємства.
95. Методи і види ремонтного обслуговування основних засобів на підприємстві.
96. Організація інструментального господарства.
97. Організація енергетичного господарства.
98. Структура енергетичної галузі України.
99. Виробнича інфраструктура.
100. Забезпечення виробництва технологічним оснащенням.
101. Ремонтне обслуговування устаткування.
102. Енергетичне забезпечення виробництва.
103. Транспортне обслуговування виробництва.
104. Матеріальне обслуговування виробничих процесів.
105. Система створення та освоєння нової продукції.
106. Організація науково-технічних досліджень і проектно-конструкторської підготовки.
107. Технологічна та екологічна підготовка виробництва.
108. Організаційно-економічна підготовка виробництва та освоєння нового продукту.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри економіки і підприємництва, к.т.н., доцентом, Н.А. Шевчук

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06.2024)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024)